

ZARZĄDZENIE NR 3
REGIONALNEGO DYREKTORA OCHRONY ŚRODOWISKA W OLSZTYNIE
z dnia 20 stycznia 2022 r.

w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody „Jezioro Długie”

Na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 2 i ust. 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2021 r. poz. 1098 i 1718) zarządza się, co następuje:

§ 1. Ustanawia się na rok zadania ochronne dla rezerwatu przyrody „Jezioro Długie”, zwanego dalej „rezerwatem”.

§ 2. Zadania ochronne, o których mowa w § 1, obejmują:

- 1) identyfikację i ocenę istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz sposoby eliminacji lub ograniczania tych zagrożeń i ich skutków, które są określone w załączniku nr 1 do zarządzenia;
- 2) opis sposobów ochrony czynnej ekosystemów, z podaniem rodzaju, rozmiaru i lokalizacji poszczególnych zadań, które są określone w załączniku nr 2 do zarządzenia;
- 3) wskazanie obszarów objętych ochroną czynną.

§ 3. 1. W ramach prowadzonej gospodarki rybackiej przez uprawniony do rybactwa podmiot wyznacza się:

- 1) akwen jeziora Harcerskiego do połowów ryb,
- 2) drogę umożliwiającą dojazd użytkownikowi rybackiemu do jeziora,
- 3) miejsce wodowania łodzi.

2. Przebieg drogi i miejsce wodowania łodzi przedstawia załącznik nr 3 do zarządzenia.

§ 4. Obszar rezerwatu objęty jest ochroną czynną.

§ 5. Nadzór nad wykonaniem zarządzenia sprawuje Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Olsztynie.

§ 6. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

Z up. REGIONALNEGO DYREKTORA
OCHRONY ŚRODOWISKA
w Olsztynie

Aleksandra Krzysztoń-Rzodkiewicz
p.o. Regionalnego Konserwatora Przyrody

Identyfikacja i ocena istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz sposoby eliminacji lub ograniczania tych zagrożeń i ich skutków.

Lp.	Identyfikacja istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych	Sposoby eliminacji lub ograniczania zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych i ich skutków
1.	Wydzielanie się świerków, sosen oraz dębów w rezerwacie spowodowane wzmożonym rozwojem kambiofagów (dotyczy: kornika drukarza, kornika ostrozębnego, przyplaszczka granatka, ściigi i opiętka dwuplamkowego), które w konsekwencji mogą doprowadzić do rozpadu drzewostanów z udziałem ww. gatunków drzew	Ograniczanie rozwoju kambiofagów poprzez ścięcie i usunięcie z terenu rezerwatu: 1) świerków i sosen zasiedlonych, stanowiących źródło rozprzestrzeniania się kambiofagów <u>po uzgodnieniu mailowym z RDOŚ w Olsztynie;</u> 2) świerków i sosen nie zasiedlonych, ale jedynie w przypadku wystąpienia sytuacji kłęskowej (wiatrolomy i śniegołomy) w celu niedopuszczenia do powstania ognisk gradacyjnych, <u>po uzgodnieniu mailowym z RDOŚ w Olsztynie.</u>
2.	Potencjalne zagrożenie wystąpienia pożaru lasu, utrudniony dostęp do drzewostanów w czasie wystąpienia pożaru, zagrożenie dla bezpieczeństwa osób poruszających się po drogach znajdujących się w granicach rezerwatu;	<p>Utrzymanie drożności istniejących w granicach rezerwatu dróg leśnych; zapewnienie bezpieczeństwa osobom poruszającym się po drogach znajdujących się w granicach rezerwatu poprzez ścięcie drzew niebezpiecznych znajdujących się w odległości jednej wysokości drzewa od drogi (dotyczy: złomów, wywrotów, drzew nadmiernie pochylonych, osłabionych przez czynniki biotyczne i abiotyczne) lub ich przecięcie w sytuacji zatarasowania drogi <u>z możliwością zagospodarowania drewna iglastego, które zostało ścięte w okresie wiosenno-letnim ze względów p. poż. i niedopuszczenia do namnażania kambiofagów (nie dotyczy posuszu jałowego), po uzgodnieniu mailowym z RDOŚ w Olsztynie</u> (w mailu należy podać wydzielenia oraz liczbę drzew przeznaczonych do usunięcia).</p> <p>Utrzymanie przejezdności dróg leśnych poprzez przycinanie krzewów (dotyczy pasa 1,5 m od dróg) oraz podkrzesywanie konarów i gałęzi drzew znajdujących się w skrajni drogi i ograniczających jej widoczność.</p> <p>Poprawa stanu nawierzchni dróg przeciwpożarowych w celu sprawniejszego dojazdu woźów strażackich do drzewostanów objętych pożarem.</p>
3.	Nieumyślna ingerencja w przyrodę rezerwatu, przekraczanie granic rezerwatu przez osoby do tego nieuprawnione	Dochodzenie w rezerwacie zwierzyny łownej postrzelonej przez myśliwych poza jego granicami
4.	Brak odpowiednich warunków dla prawidłowego wzrostu i rozwoju młodego pokolenia drzew	Przerzedzenie przegęszczonych partii młodnika poprzez wykonywanie cięć pielęgnacyjnych o charakterze czyszczeń późnych
5.	Zagrożenie stabilności i odporności drzewostanów starszych klas wieku na czynniki środowiska	Wykonanie cięć pielęgnacyjnych mających na celu dopuszczenie do dna lasu większej ilości światła, zwiększenie produktywności siedliska, a tym samym przygotowanie drzewostanu do odnowienia naturalnego
6.	Kłusownictwo rybackie i wędkarskie	Patrowanie i kontrolowanie przez Straż Rybacką oraz użytkownika rybackiego osób łowiących na wodach wchodzących w skład rezerwatu

Lp.	Identyfikacja istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych	Sposoby eliminacji lub ograniczania zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych i ich skutków
7.	Spadek liczebności ryb spowodowany nadmiernymi odłowami	Wprowadzenie ograniczeń w zakresie amatorskich i gospodarczych połowów ryb
8.	Ryzyko wyginięcia lub spadku liczebności niektórych gatunków ryb	<p data-bbox="823 315 1501 383">Prowadzenie zarybień, ochrona naturalnych tarlisk</p> <p data-bbox="823 394 1501 452">Wspieranie naturalnego tarła ryb drapieżnych mających kluczowe znaczenie w spowalnianiu tempa eutrofizacji</p>

Opis sposobów ochrony czynnej ekosystemów, z podaniem rodzaju, rozmiaru i lokalizacji poszczególnych zadań.

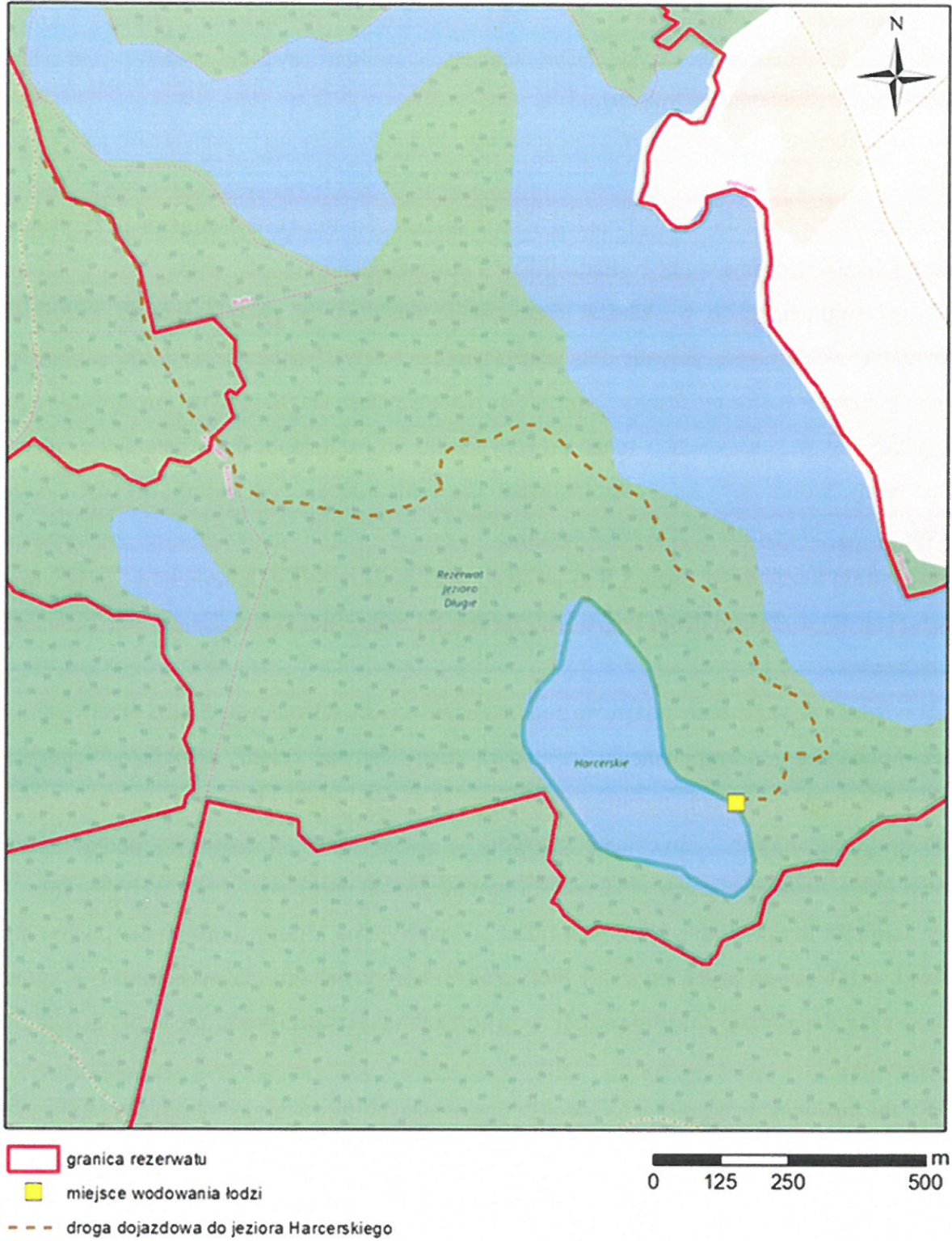
Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar zadań ochronnych	Lokalizacja zadań ochronnych
1.	<p>1) Usuwanie drzew ewidentnie zasiedlonych przez kornika drukarza, kornika ostrozębnego, przyplaszczka granatka i ściigi (z możliwością zagospodarowania drewna) <u>po uzyskaniu mailowej akceptacji Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie.</u> W celu uzyskania stanowiska tutejszego organu należy wysłać na adres: sekretariat.olsztyn@rdos.gov.pl wiadomość mailową, w której zawrzeć należy następujące informacje:</p> <p>a) czy podjęte zostały czynności prognozujące występowanie ww. gatunków owadów w granicach rezerwatu lub w pobliżu rezerwatu, zgodnie z zasadami ochrony lasu, np. poprzez wywieszanie pułapek feromonowych, które wykazały wzmożony rozwój wymienionych gatunków owadów,</p> <p>b) liczby drzew przeznaczonych do usunięcia i ich szacunkowej masy,</p> <p>c) lokalizację drzew przeznaczonych do usunięcia (oddział, pododdział, lokalizacja GPS – w przypadku grupy drzew (więcej niż 3 szt.) jedna lokalizacja GPS ze wskazaniem liczby sztuk zasiedlonych wokół drzewa z podaną lokalizacją, a w przypadku drzew występujących pojedynczo oddzielne lokalizacja GPS dla każdego drzewa)</p> <p>2) Usuwanie niezasiedlonych złomów i wywrotów świerkowych i sosnowych powstałych na skutek działania niesprzyjających czynników atmosferycznych (wiatrołomy, śniegołomy) z możliwością zagospodarowania drewna, <u>po uzyskaniu mailowej akceptacji Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie (dotyczy jedynie przypadków wystąpienia sytuacji kłęskowej)</u></p>	Wg potrzeb i prowadzonego monitoringu	Obszar rezerwatu
2.	Przycinanie krzewów w pasie 1,5 m od dróg oraz podkrzesywanie konarów i gałęzi drzew znajdujących się w skrajni drogi i ograniczających jej widoczność.	wg potrzeb	Obszar rezerwatu
	<p>Bieżące ścinanie drzew niebezpiecznych (złomów, wywrotów, drzew nadmiernie pochylonych nad drogi, osłabionych przez czynniki biotyczne i abiotyczne) lub ich przecinanie w sytuacji zatarasowania drogi/dróg znajdującej się w granicach rezerwatu <u>z możliwością zagospodarowania drewna iglastego (dotyczy świeżych złomów i wywrotów świerkowych i sosnowych powstałych w okresie wiosenno-letnim) ze względów przeciwpożarowych i sanitarnych, po uzgodnieniu mailowym z RDOŚ w Olsztynie.</u></p> <p><u>Wszystkie drzewa niebezpieczne gatunków liściastych po ścięciu lub przecięciu i odciągnięciu z drogi należy pozostawić na gruncie do naturalnego rozkładu.</u></p>	wg potrzeb	Drogi w granicach rezerwatu przyrody

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar zadań ochronnych	Lokalizacja zadań ochronnych
	Poprawa stanu nawierzchni dróg przeciwpożarowych poprzez uzupełnianie powstałych w drodze ubytków materiałami pochodzenia naturalnego. Profilowanie dróg równiarką (dotyczy dróg, które ze względu na zły stan techniczny będą wymagały wykonania takiej czynności) po uzgodnieniu mailowym z RDOŚ w Olsztynie.	wg potrzeb	Drogi w granicach rezerwatu przyrody
3.	Dochodzenie rannej zwierzyny łownej przez 1-2 myśliwych z wykorzystaniem 1-2 psów prowadzonych na otoku z możliwością jej dostrzelenia po znalezieniu <u>Dostrzelenie rannej zwierzyny może się odbyć dopiero po uzyskaniu telefonicznej zgody udzielonej dochodzącym przez Regionalnego Konserwatora Przyrody w Olsztynie. Po dojściu zwierzyny i jej odnalezieniu/dostrzeleniu należy złożyć do RDOŚ w Olsztynie pisemną informację na temat miejsca odnalezienia/dostrzelenia zwierzyny oraz gatunku odnalezonego/dostrzelonego zwierzęcia.</u>	wg potrzeb	Obszar rezerwatu
4.	Cięcia pielęgnacyjne w młodniku bez pozyskania masy	3,60 ha	30b
5.	Cięcia pielęgnacyjne w drzewostanie starszej klasy wieku z pozyskaniem masy. Na potrzeby przeprowadzenia cięć dopuszcza się wycinanie podszytów i podrostów w ramach wykonania szlaków zrywkowych (ścięty materiał może pozostać na powierzchni)	So - 80m ³ ; Brz – 41m ³ z pow. 3,83 ha	5j
Bk -20m ³ ; Brz – 7m ³ z pow. 4,66 ha		19c	
So - 78 m ³ ; Bk – 40m ³ ; Db -36m ³ z pow. 4,31 ha		20g	
So – 50m ³ ; Św – 52m ³ , Bk – 50m ³ z pow. 3,72 ha		20k	
Bk – 153m ³ z pow. 5,39 ha		28b	
So – 12m ³ ; Św – 14m ³ ; Bk – 30m ³ z pow. 0,83 ha		28c	
So – 7m ³ ; Bk – 30m ³ ; Gb – 10m ³ z pow. 1,20 ha		29f	
So – 8 m ³ ; Św – 4m ³ z pow. 0,62 ha		35a	
6.	Patrolowanie i kontrolowanie przez Straż Rybacką oraz użytkownika rybackiego osób łowiących na wodach wchodzących w skład rezerwatu	wg potrzeb	Jezioro Harcerskie
7.	Wprowadzenie ograniczeń w zakresie amatorskich i gospodarczych połowów ryb	Amatorski połów ryb - z łodzi (maksymalnie 2 jednostki pływające w ciągu doby, bez użycia napędu w postaci silników elektrycznych i spalinowych) w okresie od 1 lipca do wejścia pokrywy lodowej, - z lodu od wejścia stabilnej pokrywy lodowej do końca lutego - z wykorzystaniem maksymalnie 2 wędek na osobę, - bez stosowania zanęt, - poza strefą roślinności brzegowej	Jezioro Harcerskie

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar zadań ochronnych	Lokalizacja zadań ochronnych
		<p>Wprowadzenie podwyższonych wymiarów ochronnych ryb:</p> <ul style="list-style-type: none"> - szczupak do 55 cm, - sandacz do 50 cm, - lin do 30 cm, - okoń do 20 cm <p>Limit roczny zezwoleń wędkarskich – 20 sztuk</p> <p>Limit dzienny – 7 osób</p> <p>Limit rocznych odłowów – 20 kg/ha</p> <p>Prowadzenie zabiegów gospodarczych (odłowy kontrolne lub regulacyjne, zarybienia) z 2 jednostek pływających, bez użycia napędu w postaci silników elektrycznych i spalinowych.</p> <p>O planowanym połowie należy powiadomić drogą elektroniczną Regionalną Dyрекcję Ochrony Środowiska w Olsztynie w terminie minimum 7 dni przed datą połowu (sekretariat.olsztyn@rdos.gov.pl),</p> <p>Wodowanie łodzi dopuszczone tylko w miejscu wskazanym w załączniku nr 3</p>	
8.	Prowadzenie zarybień	<p>Obligatoryjne zarybienia wylęgiem żerującym szczupaka w liczbie min. 5000 szt. lub równoważną ilością starszego materiału zarybieniowego (narybek letni, narybek jesienny, narybek wiosenny). Materiał zarybieniowy winien pochodzić z wód regionu Warmii i Mazur. Pozostałe zarybienia zgodnie z obowiązującym operatem rybackim.</p>	Jezioro Harcerskie

Załącznik nr 3
do zarządzenia Nr ...3...
Regionalnego Dyrektora Ochrony
Środowiska w Olsztynie
z dnia ...20 stycznia 2022 r.

Wskazanie drogi umożliwiającej dojazd użytkownikowi rybackiemu do jeziora Harcerskiego oraz
miejsca wodowania łodzi rybackich

UZASADNIENIE

Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody „Jeziro Długie” jest wykonaniem delegacji ustawowej wynikającej z art. 22 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2021 r. poz. 1098 i 1718).

Zgodnie z tym przepisem, regionalny dyrektor ochrony środowiska ustanawia w drodze zarządzenia zadania ochronne dla rezerwatów przyrody, dla których nie ustanowiono planów ochrony.

Projekt zadań ochronnych dla ww. rezerwatu sporządzony został w oparciu o stwierdzone zagrożenia oraz propozycje działań ochronnych przedstawionych przez jednostkę zarządzającą tym rezerwatem, tj. Nadleśnictwo Miłomłyn.

Zadania ochronne dla przedmiotowego rezerwatu przyrody obejmują wykonywanie następujących czynności:

1) Usuwanie drzew zasiedlonych przez kornika drukarza, kornika ostrozębnego, przyplaszczka granatka i ściigi (wskazane w pkt 1 załącznika nr 2 do zarządzenia).

W rezerwatach, gdzie w składzie drzewostanu znajdują się gatunki iglaste nadleśnictwa odnotowują ich wydzielanie (głównie dotyczy to świerka i sosny). Nie usunięcie drzew zasiedlonych przez ww. gatunki owadów może przyczynić się do ich namnażania i tym samym powstawania ognisk gradacyjnych, co w konsekwencji może przyczynić się do zamierania drzewostanów z udziałem świerka i sosny. Wobec powyższego zaplanowano usuwanie zasiedlonych świerków i sosen z terenu rezerwatu po uzgodnieniu z RDOŚ w Olsztynie.

2) Przycinanie krzewów w pasie 1,5 m od dróg oraz podkrzesywanie konarów i gałęzi drzew znajdujących się w skrajni drogi i ograniczających jej widoczność (wskazane w pkt 2 załącznika do zarządzenia).

Ze względu na zagrożenie pożarowe podczas upalnych dni lub nieuwagę ludzi przebywających w lesie konieczne jest zapewnienie drożności dróg leśnych celem szybkiego dojazdu do ewentualnych miejsc powstania pożaru. Ze względu, iż gałęzie drzew i krzewów często wchodzą w skrajnie dróg zaplanowano przycinanie krzewów w pasie 1,5 m od dróg oraz podkrzesywanie konarów i gałęzi ograniczających widoczność i utrudniających poruszanie się po tych drogach.

Bieżące ścinanie drzew niebezpiecznych (złomów, wywrotów, drzew nadmiernie pochylonych nad drogi, osłabionych przez czynniki biotyczne i abiotyczne) lub ich przecinanie w sytuacji zatarasowania drogi/dróg znajdującej się w granicach rezerwatu (wskazane w pkt 2 załącznika do zarządzenia).

W celu zapewnienia bezpieczeństwa osób poruszających się po drogach leśnych i publicznych, szlakach wyznaczonych przez tut. organ uznał za zasadne dopuszczenie usuwania drzew niebezpiecznych (złomów, wywrotów, drzew nadmiernie pochylonych nad drogę, osłabionych przez czynniki biotyczne i abiotyczne) po uzgodnieniu mailowym z RDOŚ w Olsztynie.

Poprawa stanu nawierzchni dróg leśnych (wskazane w pkt 2 załącznika do zarządzenia).

Ze względu na utrudniony dostęp do drzewostanów położonych w granicach rezerwatu

w czasie wystąpienia pożaru, dokonywania kontroli zaplanowane zostało działanie polegające na poprawie stanu nawierzchni dróg leśnych poprzez uzupełnianie powstałych w drogach ubytków materiałami pochodzenia naturalnego, a w przypadkach bardzo złego stanu nawierzchni wyprofilowanie tych dróg równiarką po mailowym uzgodnieniu z Regionalną Dyрекcją Ochrony Środowiska w Olsztynie.

3) Dochodzenie w rezerwacie zwierzyny łownej postrzelonej przez myśliwych poza jego granicami (wskazane w pkt 3 załącznika do zarządzenia).

Z uwagi na występujące sytuacje związane z postrzeleniem podczas polowania w pobliżu granic rezerwatu zwierzyny łownej, która po postrzale niejednokrotnie przemieszcza się do rezerwatu, tut. organ dopuścił ze względów humanitarnych jej dochodzenie i dostrzelenie na terenie rezerwatu.

4) Cięcie pielęgnacyjne w młodniku (wskazane w pkt 4 załącznika do zarządzenia).

Zadaniem tych cięć jest umożliwienie i zapewnienie prawidłowego rozwoju młodego pokolenia drzew poprzez przeredzenie przegęszczonych partii drzew oraz wyeliminowanie ze składu gatunkowego niepożądanych domieszek, co przyczyni się do pozostawienia w składzie gatunkowym jedynie gatunków właściwych dla siedlisk lasowych.

5) Cięcia pielęgnacyjne w drzewostanie starszej klasy wieku

Celem zaplanowanych działań jest stopniowa eliminacja gatunków obcych siedliskowo i geograficznie (zmniejszenie udziału świerka, sosny i brzozy), która przyczyni się do odsłonięcia i stworzenia odpowiednich warunków do rozwoju graba i dęba w inicjowanych odnowieniach, co powoli na stopniowe przywrócenia gatunków właściwych dla grądu subkontynentalnego.

6) Patrolowanie i kontrolowanie przez Straż Rybacką oraz użytkownika rybackiego osób łowiących na wodach wchodzących w skład rezerwatu

Ze względu na odnotowywane przypadki nielegalnego połowu ryb konieczne jest przeprowadzanie kontroli osób łowiących na terenie rezerwatu.

7) Wprowadzenie ograniczeń w zakresie amatorskich i gospodarczych połowów ryb

Wskazanie okresu od 1 lipca do wejścia pokrywy lodowej, a także od wejścia stabilnej pokrywy lodowej do końca lutego (tj. poza sezonem lęgowym) do połowu ryb przyczyni się do ochrony awifauny bytującej w granicach jeziora Harcerskiego przez zapewnienie spokoju ptakom wodno-błotnym w okresie rozrodczym (jezioro objęte jest ochroną również jako użytek ekologiczny, którego celem jest m.in. zachowanie ostoi ptaków wodno-błotnych). Ze względu na niedostępność brzegów jeziora do amatorskiego połowu ryb, umożliwiono wędkowanie z łodzi, ograniczając jednocześnie ich liczbę do 2 w ciągu doby oraz wskazano miejsce, w którym możliwe jest ich wodowanie. Określono również limit łodzi wykorzystywanych do prowadzenia zabiegów gospodarczych. Nie dopuszczono stosowania zanęt, określono limity wydawanych zezwoleń, liczby

osób łowiących w ciągu doby oraz roczny limit wielkości odłowów, podniesiono ponadto wymiary ochronne 4 gatunków ryb cennych gospodarczo. Dopuszczono również połowy podlodowe.

8) **Prowadzenie zarybień**

Ze względu na mogące występować w rezerwacie trudności z osiągnięciem sukcesu rozrodczego w wyniku naturalnego tarła, organ uznał za zasadne prowadzenie zarybień w celu zwiększenia populacji naturalnie występujących w wodach rezerwatowych gatunków, w szczególności gatunków drapieżnych. Wskazano przy tym, że materiał zarybieniowy musi pochodzić z wód regionu Warmii i Mazur.

Niniejszy akt prawny obowiązuje do 19 stycznia 2023 r.

Z up. REGIONALNEGO DYREKTORA
OCHRONY ŚRODOWISKA
W OLSZTYNIE

Aleksandra Krawczyńska-Rzodkiewicz
p.o. Regionalnego Konserwatora Przyrody